

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshankkeen seurantaryhmän kokous 1/2020

Aika	11.3.2020 klo 13:30-15:30		
Paikka	Sisäministeriö, nh. Kruunu		
Jäsenet	Nimi	Läsnä	Poissa
	Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka	x	
	Toimitusjohtaja Marko Hasari	x	
	Hallituksen jäsen Silvio Hjelt		x
	Pelastusneuvos Janne Koivukoski	x	
	Lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö	x	
	Pelastusjohtaja Seppo Lokka	x	
	Rehtori Mervi Parviainen		x
	Johtaja Pasi Ryynänen	x	
	Kehittämispäällikkö Vesa-Pekka Tervo	x	
	Pelastusjohtaja Pekka Tähtinen	x	
	Sihteeri: erityisasiantuntija Linda Viitala	x	

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 13:34.

2. Pelastuslain esiselvityshankkeen organisointi

Pelastusylijohtaja esitteli hankkeen tavoitteet ja tehtävät sekä hankkeen seurantaryhmän, projektiryhmän ja valmistelujaostojen kokoonpanot ja tehtävät.

Puheenvuoroissa tuotiin esille, että maakuntanäkökulmasta sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö olisi hyvä ottaa mukaan pelastuslain valmisteluun. Kuntaliitto osallistuisi mielellään myös jaostojen 1 ja 4 valmisteluun. Todettiin, että muita ministeriöitä on mahdollista informoida jo hankkeen aikana niiden kannalta relevanteista asioista. Jaostot voivat valmistelun aikana kuulla myös muita tahoja. Hankkeessa syntyvät arviomuistiot lähetetään lausuntokierrokselle ja siinä yhteydessä eri tahoja viimeistään kuullaan. Todettiin, että hankkeen tiedottamista koskevaa kokonaisuutta käsitellään seuraavassa projektiryhmän kokouksessa.

Puheenvuoroissa muistutettiin, että valmistelun ei tule olla täysin sidoksissa maakuntauudistukseen. Tuotiin esille myös, että sisäisen turvallisuuden selonteko tarjoaa myös eväitä pelastuslain valmisteluun.

3. Valmistelujaostojen työsuunnitelmien esittely sekä keskustelu esiselvityshankkeen tavoitteista

Valmistelujaostojen puheenjohtajat pelastusneuvos Janne Koivukoski, neuvotteleva virkamies Kirsi Rajaniemi ja varautumisjohtaja Jussi Korhonen esittelivät jaostojen 1-3 työsuunnitelmat. Hallitusneuvos Ilpo Helismaan sijasta lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö esitteli jaoston 4 työsuunnitelman.

Puheenvuoroissa tuotiin esille muun muassa seuraavaa:

Pelastustoiminta-jaoston olisi hyvä tarkastella myös sammutusvesi- ja jälkitorjuntakokonaisuutta.

Öljyntorjunnan kokonaisuutta ja rahoituksen riittävyttä tulee seurata. Ympäristöministeriö asetti 3.12.2019 ympäristövahinkojen toissijaisten vastuujärjestelmien kehittämisen lainsäädäntöhankkeen (TOVA -lainsäädäntöhanke). TOVA-järjestelmien kehittäminen sisältyy hallitusohjelmaan. Lainsäädäntöhankeessa selvitetään ja tehdään tarvittavat ehdotukset muun muassa siitä, onko öljysuojarahasto perusteltua säilyttää erillisenä järjestelmänä ympäristövahinkojen toissijaisia vastuujärjestelmiä uudistettaessa. Lisäksi hankkeessa laaditaan ehdotukset koko järjestelmän rahoituspohjaksi. Ehdotus hallituksen esitykseksi ympäristövahinkojen toissijaisten vastuujärjestelmien uudistamiseen liittyväksi lainsäädännöksi valmistellaan 31.5.2021 mennessä, jolloin se lähetetään lausuntokierrokselle. Sisäministeriötä työryhmässä edustaa lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö.

Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta -jaostossa voitaisiin pohtia kansalaisten ja työntekijöiden omia keinoja onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja miten ihmisten omatoimisuutta voitaisiin lisätä.

Varautuminen poikkeusoloihin ja väestönsuojelu -jaoston tehtävän todettiin olevan eniten selkeyttämistä vaativa kokonaisuus. Kokonaisuuteen sisältyy paljon muille hallinnonaloille kuuluvia asioita eikä kaikkea voi ratkaista pelastuslailla. Sisäisen turvallisuuden selonteosta saa erityisesti syötteitä tämän jaoston työhön.

Väestönsuojelu on alue, jolla käsitelmärittelijä tarvitaan. Operatiiviset toimijat eivät tunne kansainvälisiä veloitteita. Epäselvyyttä on myös vastuista, tehtävistä ja toimivaltuuksista johtuen puutteellisesta lainsäädännöstä.

Lain rakenne ja yhteiset säännökset -jaoston työn osalta tuotiin esille, että lain nimeä olisi syytä myös pohtia ja arvioida vaihtoehtoja. Nimen avulla on mahdollista painottaa eri asioita. Esimerkkinä mainittiin ”pelastus- ja väestönsuojelulaki”.

Pelastuslaissa säädetään erityisesti tulipaloista ja toisaalta yleisesti muista onnettomuuksista, vaikka esimerkiksi liikenneonnettomuudet työllistävät pelastuslaitoksia tulipaloja enemmän. Todettiin, että kysymykseen liittyy keskeisesti eri hallinnonalojen tehtävän- ja vastuunjako muiden onnettomuuksien kuin tulipalojen ehkäisytyössä. Vastuunjakoa eri viranomaisten kesken ns. muiden onnettomuuksien ehkäisyssä on syytä kuitenkin selvittää ja arvioida esiselvityshankkeessa.

Esitettiin, voisiko poliisin lainsäädännöstä ottaa mallia. Tulisiko pelastustoimelakin olla oma laki pelastustoimen hallinnosta. Toisaalta todettiin, että valmisteilla olevasta pelastustoimen järjestämislaista on tulossa osaltaan pelastustoimen hallintolaki.

Yleisesti ottaen tuotiin esille, että tällä hetkellä monet suuret asiat ovat ajan-kohtaisia, esimerkiksi varallaolokysymys ja toimintavalmiuden suunnitteluoh-jeen suhde lainsäädäntöön. Nyt tulisi miettiä, mihin suuntaan lainsäädäntöä halutaan kehittää. Halutaanko enemmän sääntelyä vai enemmän vapautta.

4. Seuraavat kokoukset

Sovittiin, että seurantaryhmä kokoustaa seuraavasti:

5.5.2020 klo 9:00-12:00

11.9.2020 klo 9:00-12:00

17.11.2020 klo 9:00-12:00

18.12.2020 klo 9:00-12:00

5. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 15:20

Puheenjohtaja

Kimmo Kohvakka

Sihteeri

Linda Viitala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministe-riö 05.05.2020 klo 16:31. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-mosta.

Jakelu

Seurantaryhmän jäsenet ja varajäsenet

Tiedoksi

Valmistelujaostojen puheenjohtajat